

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวถึงสรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะจากการทำวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

สรุป

การดำเนินการวิจัยเรื่อง การวิจัยและพัฒนาการออกแบบบรรจุภัณฑ์ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร กรณีศึกษา : กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุลเครื่องสำอางสมุนไพร ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีผลการวิจัย คือ ในศึกษาสภาพปัจจุบันของด้านผลากและบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุลเครื่องสำอางสมุนไพร โดยการสังเกตและสัมภาษณ์เชิงลึกแล้วข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ทำให้ทราบว่ากลุ่มวิสาหกิจชุมชน สวนตุลเครื่องสำอางสมุนไพรมีปัญหาที่สำคัญ คือ ปัญหาด้านผลากและบรรจุภัณฑ์ ซึ่งมีการใช้ผลากที่แสดงรายละเอียดข้อมูล ส่วนประกอบและวิธีการใช้ผลิตภัณฑ์ไม่ครบถ้วน นอกจากนั้นตราสินค้าไม่มีจุดเด่น ไม่สามารถแสดงเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ได้ครบถ้วนรวมทั้งผลากและบรรจุภัณฑ์ขาดความสมดุลกัน เพราะเมื่อติดผลากบนตัวบรรจุภัณฑ์แล้วจะเกิดเป็นรอยย่น ไม่มีความสวยงาม

แนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาด้านผลากและบรรจุภัณฑ์ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุลเครื่องสำอางสมุนไพร คือ การจัดอบรม โดยมีวิทยากรผู้เชี่ยวชาญด้านการตลาดและการออกแบบผลากและบรรจุภัณฑ์ เป็นผู้ให้ความรู้แก่สมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุลเครื่องสำอางสมุนไพร ในหัวข้อเรื่อง “ออกแบบบรรจุภัณฑ์อย่างไรให้ได้กำไรสูงสุด” จัดขึ้นในวันที่ 21 สิงหาคม 2550 ณ ที่ประชุมของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุลเครื่องสำอางสมุนไพร เลขที่ 61/1 หมู่ 5 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา โดยมีวิทยากรสองท่าน คือ อาจารย์ขนิษฐา พลเพชร จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาศูนย์สงขลาและคุณรามศ รัตน์อรุณ ผู้จัดการธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย ศูนย์ปัตตานี ได้ร่วมบรรยายเกี่ยวกับการออกแบบผลากและรูปแบบบรรจุภัณฑ์ โดยที่วิทยากรมอบแนวคิดในการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีลักษณะเป็นที่ดึงดูดใจ และ

สะดวก เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ เพราะเมื่อออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้สวยงาม ทำให้ผู้บริโภคเห็นผลิตภัณฑ์แล้วเกิดความอยากซื้อและตัดสินใจซื้อ ซึ่งจะช่วยให้ยอดขายของสินค้าเพิ่มขึ้น

ในการบรรยายเกี่ยวกับการออกแบบบรรจุภัณฑ์ครั้งนี้ได้แนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรทั้งในรูปแบบฉลากและบรรจุภัณฑ์ โดยเลือกผลิตภัณฑ์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ได้แก่ แชมพูสมุนไพร ครีมนวดผมสมุนไพรและสินค้าตัวใหม่ที่ต้องการเปิดตลาด ได้แก่ น้ำมันนวดสปา น้ำมันมะพร้าวบริสุทธิ์ สำหรับการออกแบบฉลากนั้นได้มีการออกแบบที่สอดคล้องกับบรรจุภัณฑ์ รวมทั้งมีการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์โดยการทำบรรจุภัณฑ์เป็นแพ็คเกจสำหรับสินค้าที่เป็นแชมพูและครีมนวดผมสมุนไพร โดยมีจุดประสงค์เป็นสินค้าของฝากในช่วงเทศกาลกระแสรักสุขภาพ

ภาพที่ 4 รูปแบบฉลากและบรรจุภัณฑ์สินค้าเครื่องสำอางสมุนไพร (ก่อนการพัฒนา)

ภาพที่ 6 ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร (หลังการพัฒนา)

น้ำมันนวดสปา

น้ำมันมะพร้าวบริสุทธิ์

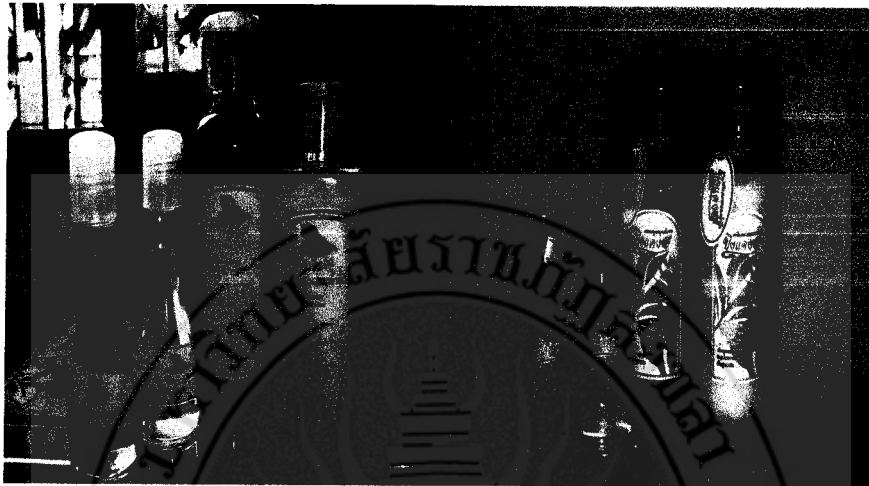

ครีมนวดและแชมพูสมุนไพรแพ็คเกจ

ผลิตภัณฑ์ที่เปลี่ยนฉลากและบรรจุภัณฑ์แล้ว

ภาพที่ 7 ผลผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรก่อนและหลังการพัฒนารูปแบบฉลากและบรรจุภัณฑ์

ก่อน

หลัง

การประเมินผลการปฏิบัติในการพัฒนาด้านฉลากและบรรจุภัณฑ์ ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุลเครื่องสำอางสมุนไพร โดยเก็บข้อมูลแบบสอบถามผู้บริโภคที่ใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพร และประเมินผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for window จากการประมวลผลพบว่า การใช้บรรจุภัณฑ์และฉลากรูปแบบใหม่ ผู้บริโภคมีความพึงพอใจในตัวบรรจุภัณฑ์และฉลากสินค้าของเครื่องสำอางสมุนไพรใหม่เพิ่มขึ้น

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยในการศึกษาสภาพปัจจุบันของฉลากและบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุลเครื่องสำอางสมุนไพร เลขที่ 61/1 หมู่ 5 ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา โดยการศึกษาวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค โดยวิธี SWOT Analysis เพื่อนำแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาในด้านบรรจุภัณฑ์ไปสู่การปฏิบัติของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ฯ หลังจากนั้นมีการประเมินผลการปฏิบัติในการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ฯ ประเด็นที่อภิปรายจากผลการวิจัยมีดังนี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ฯ มีการผลิตสินค้าเครื่องสำอางสมุนไพรที่มีคุณภาพปราศจากสารเคมี มีการใช้บรรจุภัณฑ์ที่เป็นวัสดุคงทน มีตราสินค้าที่เป็นสัญลักษณ์ของกลุ่ม คือ ตราจิงแดง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของผลิตภัณฑ์ แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์โดดเด่นและไม่น่าสนใจ หลังจากนั้นเมื่อผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนได้รับการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ เกิดเป็นฉลากและบรรจุภัณฑ์ใหม่ที่สวยงาม ทำให้ผู้บริโภคมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้น เป็นการสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีทางการตลาด ส่วนประสมทางการตลาด นโยบายและกลยุทธ์ของผลิตภัณฑ์ รวมทั้งทฤษฎีทางการออกแบบตราฉลากและบรรจุภัณฑ์ ซึ่งตราสินค้า และบรรจุภัณฑ์เป็นตัวในการกำหนดความสนใจของผู้บริโภค สินค้าจะขายดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับผลิตภัณฑ์ต้องมีคุณภาพ มีมาตรฐานและความสวยงาม

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุลเครื่องสำอางสมุนไพร ตำบลเขารูปช้าง อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีการฝึกอบรมให้กับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกี่ยวกับความรู้เรื่องบรรจุภัณฑ์และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ โดยมีเนื้อหาอื่นที่สอดคล้องกับบรรจุภัณฑ์เพิ่มขึ้นและต่อเนื่อง
2. หน่วยงานของราชการ ควรให้ความสำคัญในด้านจัดสรรเงินทุนและให้การสนับสนุนแก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุลเครื่องสำอางสมุนไพรเพิ่มขึ้นและต่อเนื่อง
3. บรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางสมุนไพรควรมีสีสันสวยงาม ดึงดูดใจลูกค้า โดยการที่มีต้นทุนไม่สูงนัก นอกจากนั้นควรมีการพัฒนาออกแบบตัวบรรจุภัณฑ์ให้มีความหลากหลายเพื่อเป็นทางเลือกแก่ลูกค้า ได้แก่ จัดทำเป็นแพ็คเกจ ในการจัดทำบรรจุภัณฑ์ควรมีหลายขนาด หลายรูปแบบ ทำให้ลูกค้าได้มีตัวเลือกผลิตภัณฑ์เหมาะสมกับช่วงเทศกาลพิเศษต่าง ๆ
4. หลังจากที่ได้ทำการวิจัยและพัฒนาการออกแบบบรรจุภัณฑ์แล้วก็ควรมีการวิจัยด้านการตลาด เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการด้านการตลาดและเพิ่มช่องทางในการจัดจำหน่าย